

ОЦІНКА ПРИДАТНОСТІ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ ОЗИМОЇ ДО ПЕРЕРОБКИ

КРИВЧУН О.С., *магістр 2 року навчання*

Науковий керівник: **БОБЕР А.В.**, *к. с.-г. наук, доцент*

Національний університет біоресурсів і природокористування України

Серед сільськогосподарських культур пшеницю озиму як продовольчу культуру в Україні важко переоцінити. Вона займає більше половини площ посівів зернових і посідає перше місце за валовим збором зерна. За останні роки Україна піднялася до десятки провідних виробників та одного з провідних світових експортерів пшениці.

Пшениця озима – зернова культура, яка забезпечує продовольчу безпеку країни в ґрунтово-кліматичних умовах Правобережного Лісостепу та України в цілому, на основі стабільних урожаїв і валових зборів високоякісного зерна. Тому оцінка придатності зернових культур пшениці озимої до переробки є актуальним завданням як для науковців, так і для фахівців сільського господарства.

Метою досліджень було оцінити придатність зерна пшениці озимої різних сортів до переробки. Дослідження проводилися протягом 2022-2023 рр. із зерном пшениці озимої сортів: Кубус, Ахім, Чірон, Опал, РЖТ Реформ вирощеної в умовах ФГ «СВК», Полтавської області, Миргородського району.

Проведеними дослідженнями встановлено, що вищою врожайністю та технологічною цінністю серед досліджуваних сортів характеризувалися сорти пшениці озимої сортів РЖТ Реформ та Чірон. Вихід білка і клейковини з 1 га посіву за однакових умов вирощування залежав від урожайності та вмісту даних компонентів у зерні пшениці озимої досліджуваних сортів. Більший вихід білка та клейковини з 1 га посіву забезпечили сорти пшениці озимої сортів РЖТ Реформ та Чірон.

Вміст клейковини серед досліджуваних нами сортів варіював від 25,1 % до 27,3 %. Більш високі показники вмісту клейковини були у сортів РЖТ Реформ – 27,3 %, Чірон – 26,4 % та Ахім – 26,9 %. Меншими показниками вмісту клейковини характеризувалося зерно сортів Опал – 26,4 % та Кубус 25,1 %. Збір клейковини для сорту РЖТ Реформ склав 2423,7 кг/га, сорту Чірон – 2122,6 кг/га, сорту Ахім – 1982,5 кг/га, сорту Опал – 1955,3 кг/га та сорту Кубус – 1940,4 кг/га.

Відповідно до вимог державного нормування усі досліджувані сорти пшениці озимої придатні для харчових потреб і переробки. Зерно пшениці озимої сорту Ахім, вирощене у ФГ «СВК», відповідає вимогам 2 класу якості діючого стандарту, а сорту Кубус, Чірон, Опал та РЖТ Реформ – третього класу якості.

Умовний вихід борошна зі збору зерна пшениці озимої коливалася за два роки від 4,91 до 6,62 т/га залежно від сорту. Найвищі показники виходу борошна забезпечили сорти Чірон – 5,9 т/га та РЖТ Реформ – 6,62 т/га. Найменші показники виходу борошна забезпечили сорти Ахім – 4,91 т/га та Кубус – 5,18 т/га. Проміжне місце зайняв сорт Опал 5,8 т/га.